

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenčeschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

METODIKA DÍLNY: projekt „Chci být jako vy“ Základní škola Veltrusy, okres Mělník

Registrační číslo projektu:	CZ.1.07/1.2.33/02.0056
Název projektu:	Chci být jako vy
Název a číslo globálního grantu:	CZ.1.07/1.2.33 Rovné příležitosti dětí a žáků ve vzdělávání ve Středočeském kraji II:
Název a číslo oblasti podpory:	1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
Název dílny:	ZBRANĚ A ZBROJ. HERALDIKA.
Cílová skupina:	záci školy, žáci partnerských škol, žáci partnerských mateřských škol, žáci a rodiče
Datum konání akce:	2. května 2013

Anotace dílny: Seznámení s heraldikou jako pomocnou vědou historickou, jejími základními pojmy. Části heraldického erbu. Štít jako nejdůležitější část erbu. Vyplňování pracovního listu. Setkání se členem skupiny historického šermu Basilard panem Ladislavem Prokopem – ukázka zbraní, zbroje. Vysvětlení základních termínů. Možnost vyzkoušení zbraní a zbroje „na vlastní kůži.“ Vybarvování omalovánek s rytířskou tématikou. Výroba štítu – návrh, vyrezávání z kartonu, malba temperovými barvami.

Klíčová slova: Heraldika. Heraldické části erbu: klenot, točenice, přilba, přikryvadla, štítonoš, štít, motto. Typy štítů. Tinktura. Figury – heroldské a obecné. Blasonování – jednoduchá pravidla. Štít – rytířský, husitská pavéza. Přilba – hrncová, turnajská, kolčí. Zbraně (meče a třmeny, bojová kladiva, halapartny, sekery). Zbroj (přilba, štít, šupinová, kroužková, plátová zbroj – košile, nohavice, kapuce a rukavice). Rytíř. Pasování na rytíře. Rytířské vlastnosti, ctnosti a ideály.

Časové rozvržení: 4 hodiny

Místo konání: hřiště ZŠ ve Veltrusích

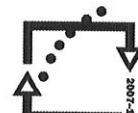
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenčnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Počet účastníků: 15 – 13 žáků, 2 rodiče

Téma: **ZBRANĚ A ZBROJ. HERALDIKA.**

Cíl: Seznámení účastníků se základními pojmy heraldiky, středověkými zbraněmi a zbrojí, technikami zbroje, rytířskými ideály a ctnostmi. Možnost vyzkoušet si zbraně a zbroj na vlastní kůži. Ověření si nově získaných informací v pracovním listě. Odnesení si domů vymalovaného obrázku a vlastnoručně vyrobeného štítu z kartonu.

Pomůcky: Pracovní listy, omalovánky, pastelky, temperové barvy, kartony, řezáky.
Zbraně a zbroj.

Motivace: Přenesení se do doby středověkých rytířů.

Postup práce: 15:00 – 15:10 Přivítání.
Motivace.

(Přenesení se do doby středověkých rytířů, vyzkoušení si zbraní a zbroje, zhotovení si obrázků s rytířskou tématikou a vlastního štítu.)

Organizace setkání.

15:10 – 15:40 Heraldika – seznámení se s heraldikou jako pomocnou vědou historickou, jejími základními pojmy. Části heraldického erbu. Štít jako nejdůležitější část erbu.
Studijní materiál pro učitele, žáky a rodiče o heraldice je přiložen v příloze.
Na základě získaných vědomostí vyplňování pracovního listu (Heraldické části erbu – viz příloha).

15:40 – 17:40 Setkání se členem skupiny historického šermu Basilard panem Ladislavem Prokopem – ukázka zbraní, zbroje. Vysvětlení základních termínů.
Možnost vyzkoušení si zbraní a zbroje „na vlastní kůži.“

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Seznámení se s rytířskou dobou, povídání o rytířích, rytířských ideálech a ctnostech, rytířských turnajích.

Rytíř – profesionální bojovník, nemohl se jím narodit, mohl se jím stát

Podmínky: vlastní kůň, zbraně a zbroj, osvědčení se v boji, charakterové vlastnosti (věrnost, čestnost, spolehlivost)

Věk: minimálně 21 let (ale i výjimky)

Obřad pasování na rytíře – zpočátku provádí jakýkoli rytíř, později jen panovník; slavnostní připojatí pásu s mečem; pasující se poté dotkl plochým mečem šíje pasovaného a prohlásil ho rytířem ve jménu Boha, svatého Jiří a archanděla Michaela; často obřad vykonán před důležitou bitvou

Povinnosti rytíře: bojovat čestně (nikdy ze zálohy, nikdy proti sokovi, pod nímž padl kůň, nebo který v boji ztratil zbraň...), ochrana slabých, vdov a sirotků, šíření křesťanské víry

Zbroj: k ochraně bojovníka – štít a krytí těla
zbrojí: šupinová (přišité malé plátky kovu na kůži nebo pevném plátně – používala se ještě v 11. století), kroužková (umožňovala lepší pohyb, košile vážila kolem 11 kg, s kroužkovými nohavicemi, kapucí a rukavicemi dosahovala zbroj váhy 14 - 16 kg; náročná výroba z několika tisíců kroužků a jejich pospojování; velice nákladné), plátová (těžší než kroužková; lepší ochrana; až 60 kg)

Meč: nejdůležitější zbraň středověku – dostávaly i jména a byly jim připisovány i kouzelné schopnosti; rovněž součástí korunovačních klenotů

Sloužily především jako zbraň sečná, ale i bodná. Meč se skládá z čepele, což je plochý pás kovu vybavený dvěma ostřími, a rukojeti (jílce) s křížem připevněnou záštitou (ochranou ruky). Vyrábí se z kovů a jejich slitin.

Dýka: na rozdíl od mečů byly dýky o poznání kratší a to bez výjimky. Nůž a dýka se od sebe liší

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

hlavně čepelí, která je u nože jednostranná, u dýky dvoubřitá, a v druhé řadě tvarem jílce.
Sekera: Sekery vyráběné jako zbraně bývají větší (až 45cm) a těžší než klasická sekera. Ostří mohou mít na obou stranách, případně mají na druhé straně bodec. Bodec může být i ve směru topůrka (topůrko se pak zasouvá do prohlubně, nikoliv do otvoru). Dalším prodloužením topůrka vzniká halapartna.

Štíť: je obranný prostředek sloužící k odrážení úderů a osobní ochraně. Štíty se vyráběly s různého materiálu. Někdy byly kovové, mnohem častěji se ale používaly jiné materiály - dřevo, proutí, nebo třeba želví krunýř. Z maleb na štítu se vyvinul erb.

Účastníci si mohli na vlastní kůži vyzkoušet kroužkovou košili a helmici, držení a ovládání sečných zbraní – meč, dýka, sekera.

17:40 – 18:00

Vybarvování omalovánek dle vlastního výběru s rytířskou tématikou.

Obrázky rytířů a středověkých hradů posloužily k podnícení vlastní představivosti a dokreslení dokonalé iluze středověku, dále zbroje, štíť a zbraní používaných rytíři.

18:00 – 18:50

Výroba štítu – návrh, vyřezávání z kartonu, malba temperovými barvami.

Na základě získaných poznatků si účastníci provedli návrh vlastního štítu. K tomu posloužil pracovní list uvedený v příloze. Následně vyřezali v kartonu vybraný tvar štítu a dle svého návrhu ho výtvarně ztvárnili pomocí temperových barev. Nakonec vyráběli z kartonu rukojet' pro dokonalý úchop.

18:50 – 19:00

Evaluace. Hodnocení. Závěr.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenčeschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Účastníci dostali prostor k zhodnocení celého bloku. Diskutovalo se o tom, co nového se dozvěděli. Své bezprostřední hodnocení mohli vyjádřit prostřednictvím nalepených „smajlíků“ na předem připravený panel.

Výstupy:

Základy heraldiky – pracovní list (Heraldické části erbu).

Zážitková pedagogika – seznámení se s rytířskou dobou – povídání o rytířích, rytířských ideálech a ctnostech, rytířských turnajích, zbraních a zbroji, taktiky a strategie boje – vyzkoušení si zbraní a zbroje na vlastní kůži.

Vybarvené omalovánky s rytířskou tématikou.

Návrhy na vlastní štít na pracovním listu.

Vyrobený vlastní štít z kartonu dle svého návrhu a jeho barevné ztvárnění.

Hodnocení:

1. děti a rodiče

Možnost vyjádření názoru na kartonu (vzkazy, „smajlíci“) - velice pozitivní, všem se líbilo.

2. učitel

Dílna se vydařila. Všichni účastníci měli možnost dozvědět se něco nového a zajímavého a „osahat“ a vyzkoušet si zbraně a zbroj v akci. Nenášilnou formou se seznámili se základy heraldiky a rytířskou tématikou. Vyzkoušeli si, jak jsou zruční, nápadití a šikovní. Navíc si domů odnášeli obrázky a vlastnoručně zhotovené štíty. Atmosféra během celého bloku byla velice příjemná a přátelská.

Navrhované změny, úpravy: Žádné.

Zdroje:

Internet:

- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Formes_des_Blasons_Ecus_Coats_of_Arms.svg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Heroldske_figury_1.jpg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Heroldske_figury_2.jpg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Heroldske_figury_3.jpg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Heroldske_figury_5.jpg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Heroldske_figury_4.jpg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Parted_quarterly.svg
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Blason>
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Mari%C3%A1nsk%C3%A9_Hory_CoA_CZ.png
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Blason>
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Hyghalmen_Roll_Late_1400s.jpg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Wappen_des_Johann_Tscherte.png
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Cleric-Knight-Workman.jpg>
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Ussita_paveze_shield_Prag_Museum_1429.jpg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Helmet_1-2.png
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Helmet_4-1.png
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Helmet_3-2.png
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Skraiste_3.png
- <http://www.veltrusy.cz/phprs/pic/erb.gif>

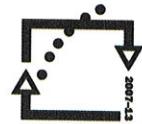
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenčeschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Coat-elements.png>

http://www.activityvillage.co.uk/knights_colouring_pages.htm

http://www.activity-sheets.com/coloring_page/fantasy_medieval/

Přílohy: Fotodokumentace.

Studijní materiál pro učitele, žáky a rodiče o heraldice.

Pracovní list – heraldické části erbu.

Omalovánky s rytířskou tématikou.

Pracovní list – návrh vlastního štítu.

Prezenční listina.

Vedoucí akce:

Jméno a příjmení: Mgr. Gabriela Váchová

Podpis: .....*G. Váchová!*.....

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PREZENČNÍ LISTINA projekt „Chci být jako vy“ Základní škola Veltrusy, okres Mělník

Registrační číslo projektu:

CZ.1.07/1.2.33/02.0056

Název projektu:

Chci být jako vy

Název a číslo globálního grantu|

CZ.1.07/1.2.33 Rovné příležitosti dětí a žáků ve vzdělávání ve Středočeském kraji II:

Název a číslo oblasti podpory:

1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Název dílny:

Zbraně a zbroj, heraldika

Zaměření dílny:

žáci školy, žáci partnerských škol, žáci partnerských mateřských škol, žáci a rodiče

Datum konání akce:

2. 5. 2013

Poř. č.	Jméno a příjmení	Datum nar.	Škola	Podpis
1.	VLACHOVÁ ADELA	30.7.2005	ZŠ VELTRUSY	Vlachová
2.	KRISTÝNA KUNTOVÁ	22.5.1997	ZŠ VELTRUSY	Kunková
3.	JANA ČAPKOVÁ	23.12.2004	ZŠ VELTRUSY	Čapkova
4.	DOMINIK ŽÍŽALA	24.11.1998	ZŠ VELTRUSY	Žížala
5.	ONDŘEJ VENDLER	24.11.1998	ZŠ VELTRUSY	Vendler
6.	MICHAEL MEŠTROVIČ	7.4.2003	ZŠ VELTRUSY	Meštrovič
7.	LUKÁŠ LANDSMAN	7.11.1996	ZŠ VELTRUSY	Landman
8.	MICHAL HOUŠKA	19.4.2000	ZŠ VELTRUSY	Houška
9.	MARTIN FISCHER	31.8.1999	ZŠ VELTRUSY	Fischer
10.	TADEAŠ BURSA	16.5.2000	ZŠ VELTRUSY	Bursa
11.	ŠTĚPÁN BECHYNĚ	1.12.1998	ZŠ VELTRUSY	Bechyně
12.	VÁCLAV KURSKÝ	16.5.1997	ZŠ VELTRUSY	Kurský
13.	JITKA ČERNÁ		RODIČ	Černá

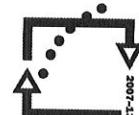
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

14.	JOZEF MAJERČÁK		RODIC	Papánek
15.	JOZEF MAJERČÁK		MŠ VELTRUSY	PEPE
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				

Vedoucí akce:

Jméno a příjmení: GABRIELA VÁČHOVÁ

Podpis: Václava

Guruji maravilku učajíš

ZÁKLADNÍ ŠKOLA VELTRUSY
okres Mělník
Opletalova 493, 277 46 Veltrusy
přispěvková organizace (2)
IČO: 709 90 972, Tel.: 315 781 188

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenční schopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

METODIKA DÍLNY: projekt „Chci být jako vy“ Základní škola Veltrusy, okres Mělník

Registrační číslo projektu:

CZ.1.07/1.2.33/02.0056

Název projektu:

Chci být jako vy

Název a číslo globálního grantu:

CZ.1.07/1.2.33 Rovné příležitosti dětí a žáků
ve vzdělávání ve Středočeském kraji II:

Název a číslo oblasti podpory:

1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků včetně dětí a žáků
se speciálními vzdělávacími potřebami

ZBRANĚ A ZBROJ. HERALDIKA.

žáci školy, žáci partnerských škol, žáci partnerských
mateřských škol, žáci a rodiče

Datum konání akce:

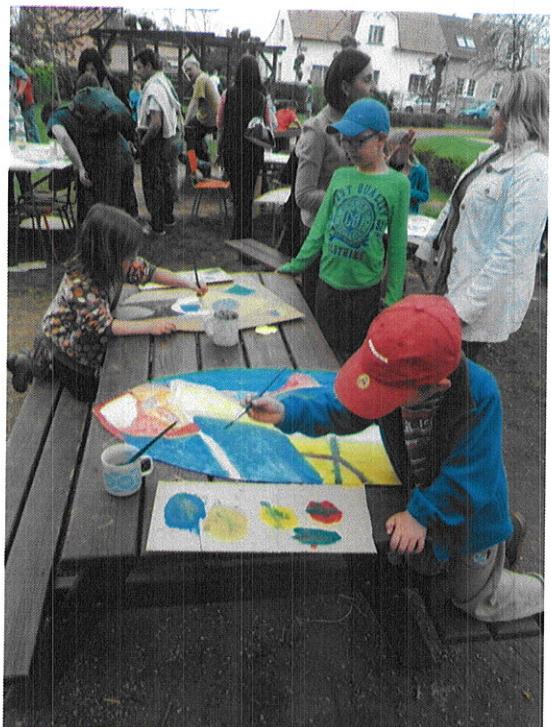
2. května 2013

Přílohy:

- fotodokumentace
- výukový materiál
- pracovní listy

HERALDIKA

POMOCNÁ VĚDA HISTORICKÁ

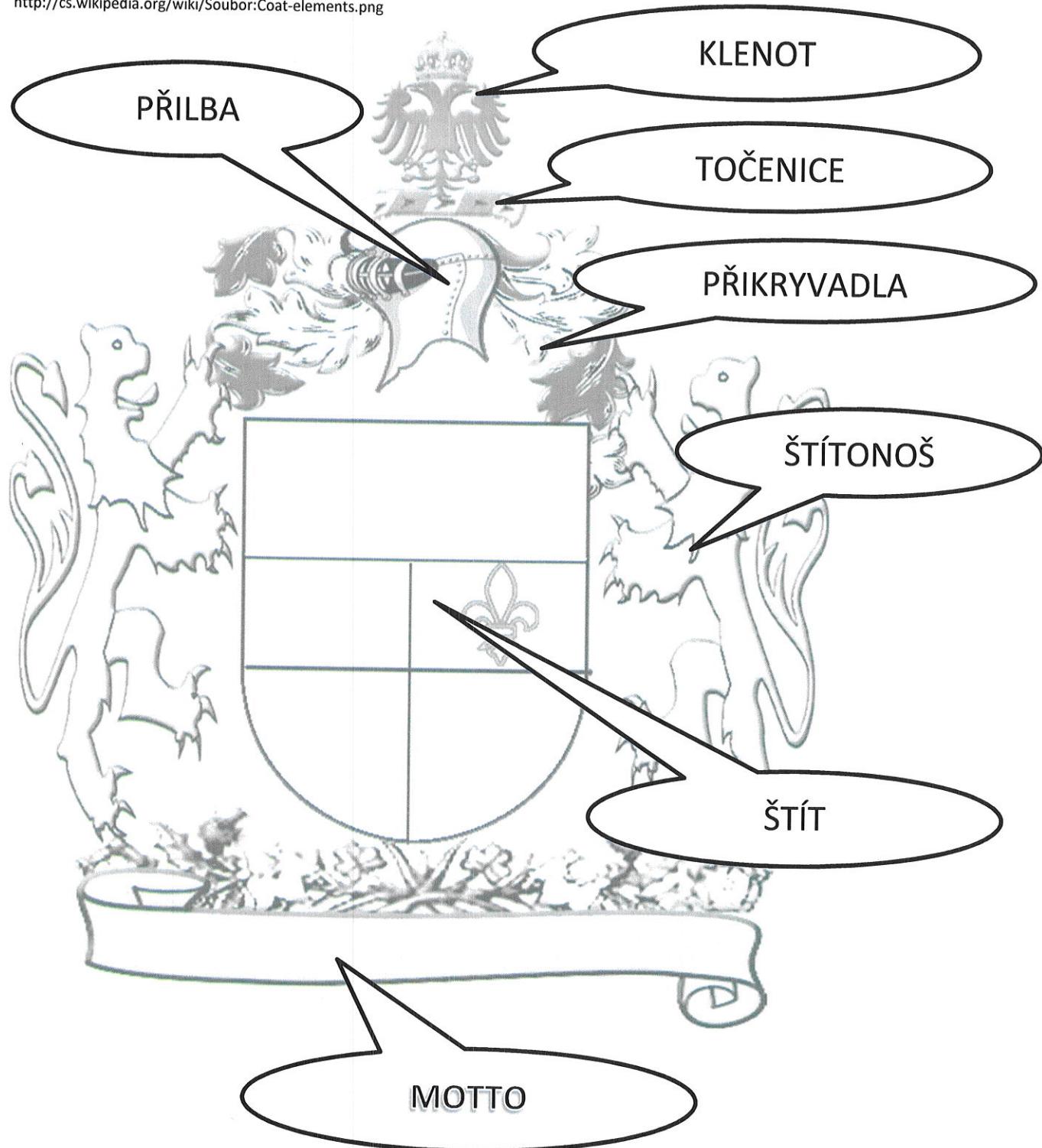
Zabývá se studiem pravidel a zvyklostí, podle kterých se tvoří, popisují, určují a kreslí znaky.

Studuje vznik, vývoj a užívání znaků.

Zkoumá nejen šlechtické erby, ale i znaky států, měst a dalších korporací.

HERALDICKÉ ČÁSTI ERBU

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Coat-elements.png>

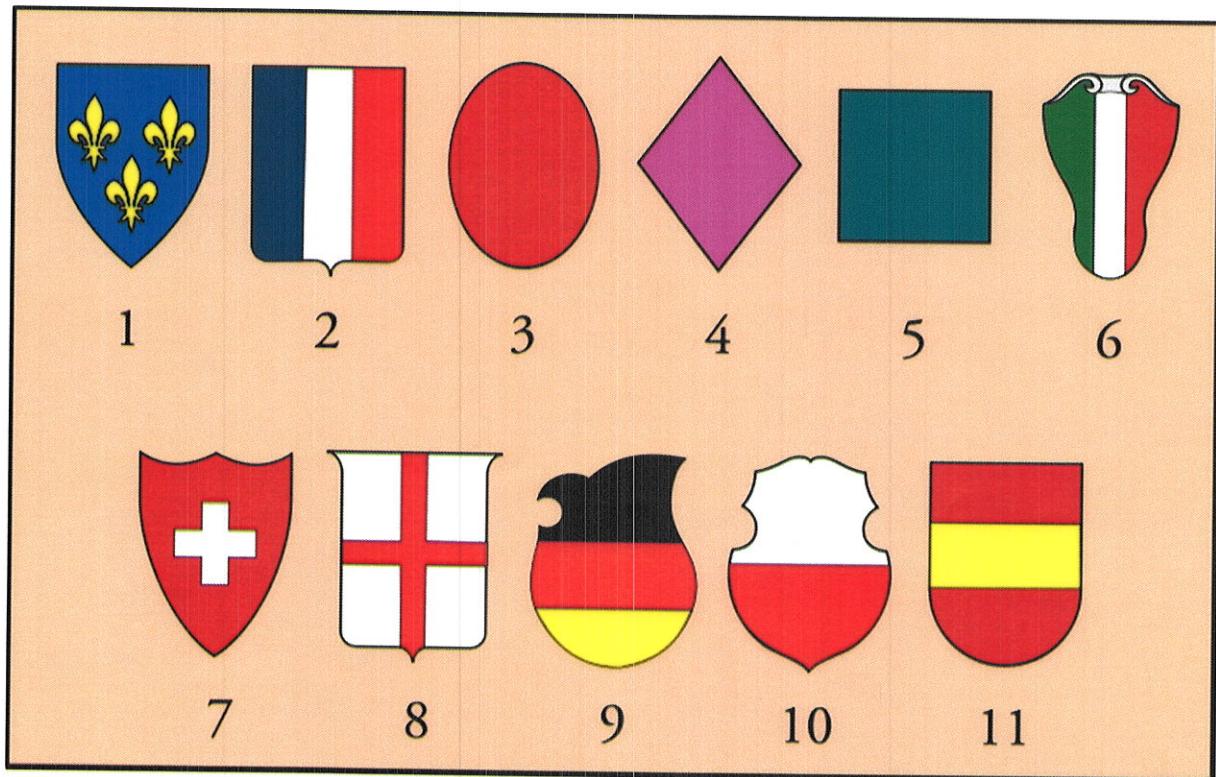
TVARY ŠTÍTŮ

Povinná a nejdůležitější součást znaku

Nikdy se nepopisují

Závisí na kreslíři

Respektuje se umělecký sloh a provenience

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Formes_des_Blasons_Ecus_Coats_of_Arms.svg

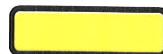
1. trojhranný (gotický)
2. francouzský (nový)
3. oválný
4. routový
5. čtvercový
6. italský
7. švýcarský
8. anglický
9. kolcí
10. renesanční
11. gotický (španělský)

TINKTURA

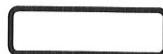
PŘÍPUSTNÉ BARVY NA ERBU

3 SKUPINY:

KOVY

zlatá

stříbrná

BARVY

červená

modrá

purpurová

černá

zelená

KOŽEŠINY

kunina

sobol

hermelín

popelčina

PRAVIDLO – NEMĚLA BY PŘÍJÍT BARVA NA BARVU A KOV NA KOV

FIGURY

JSOU SYMBOLY, POSTAVY A PŘEDMĚTY NAKRESLENÉ NA ŠTÍTU

HEROLDSKÉ FIGURY – dělení štítu na geometrické útvary

polcení

dělení

čtvrcení

špice

klín

volná čtvrt'

dělení pošikem

dělení pokosem

čtvrcení pokosem

hlava štítu

pata štítu

lem

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Heroldske_figury_1.jpg

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Heroldske_figury_2.jpg

šachovnice

štenýr

břevno

břevno pokosem

břevno pošikem

šindele

cihly

kůl

krokev

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Heroldske_figury_3.jpg

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Heroldske_figury_4.jpg

Štítky

střední

čestný

pupeční

OBECNÉ FIGURY

POSTAVY, ZVÍŘATA, ROSTLINY A VĚCI ZACHYCENÉ NA ŠTÍTU

Životné přirozené figury:

- Člověk – oděný nebo nahý, někdy jen jeho součást
  - Hlava – památník na vítězné boje (např. hlava Turka v erbu Schwarzenberků)
  - Ruce, nohy
- Zvířata a jejich části – savci, ptáci, hmyz
- Rostliny a jejich části – stromy, keře, bylinky a jejich květy a plody

Neživotné přirozené figury:

- Pozemské – oheň, voda, blesk
- Nadpozemské – Měsíc, Slunce, hvězdy

Nadpřirozené bytosti

- Bůh, světci a jejich atributy
- Biblické bytosti – dábel, anděl
- Pohanská božstva – Triton, Hermés

Stavby a jejich součásti

- brána, hrad, kostel, věž, zed'

Odznaky důstojnosti

- meč, berla, mitra

Bájná zvířata

- Drak, gryf
- Umělé figury

Zbraně a zbroj

- Třmen, meč, luk

Oděvy a jejich součásti

- Bota, klobouk

Pracovní nástroje

- sekera, hrábě, radlice

Výrobky

- hřeben, kolo

Hudební nástroje

- buben, trubka, harfa

Předměty a znaky neurčitého původu

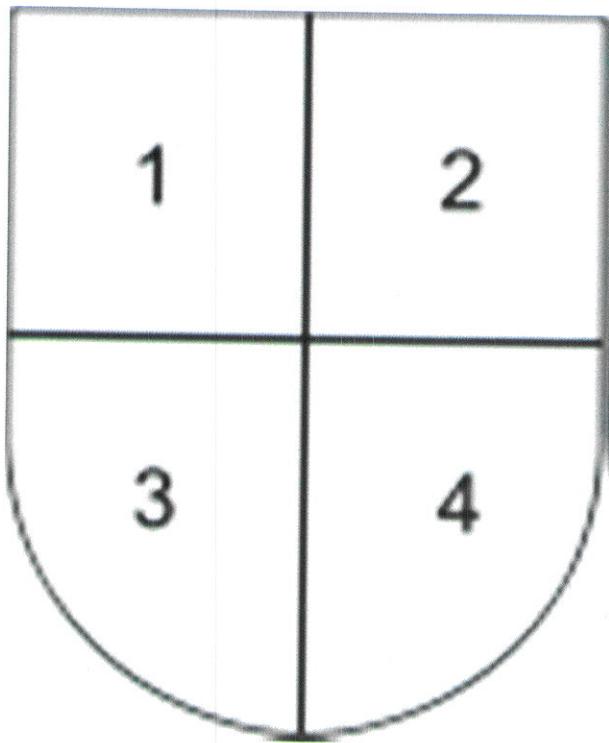
- písmena

Vzácné figury a zajímavosti

BLASONOVÁNÍ

SLOVNÍ POPIS ZNAKU – JASNÝ, STRUČNÝ A JEDNOZNAČNÝ

JAKO PRVNÍ SE POPISUJE TINKTURA NAHOŘE – HERALDICKY VPRAVO
(TZN. Z POHLEDU NOSITELE ŠTÍTU, Z POHLEDU POZOROVATELE VLEVO)

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Parted_quarterly.svg

Pravidla při popisování

- Popis z pohledu štítonoše (pravé pole je tedy z pohledu pozorovatele vlevo)
- z pohledu nositele zprava a shora (z pohledu pozorovatele zleva a shora)
- Nejprve se popisuje tinktura pole štítu, nebo jeho dělení heroldskou figurou a jeho tinktury (např. v černém štítě zlatá růže nebo červeně – modré pošikem dělený štít pro erb bez tinktury pole)
- Následuje tinktura a označení hlavní obecné figury (např. v červeno-modrém poli stříbrná lilia).
- Poté ostatní obecné figury
- Obsahuje-li štít štítky, popisují se v pořadí srdeční štítek, čestný štítek, pupeční štítek a štít
- Jsou-li některá pole stejná, popisují se společně (např. v prvním a čtvrtém červeném poli stříbrný dvouocasý lev ve skoku se zlatou korunou a zlatou zbrojí)

Volně dle: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Blason>

PŘÍKLAD BLASONOVÁNÍ

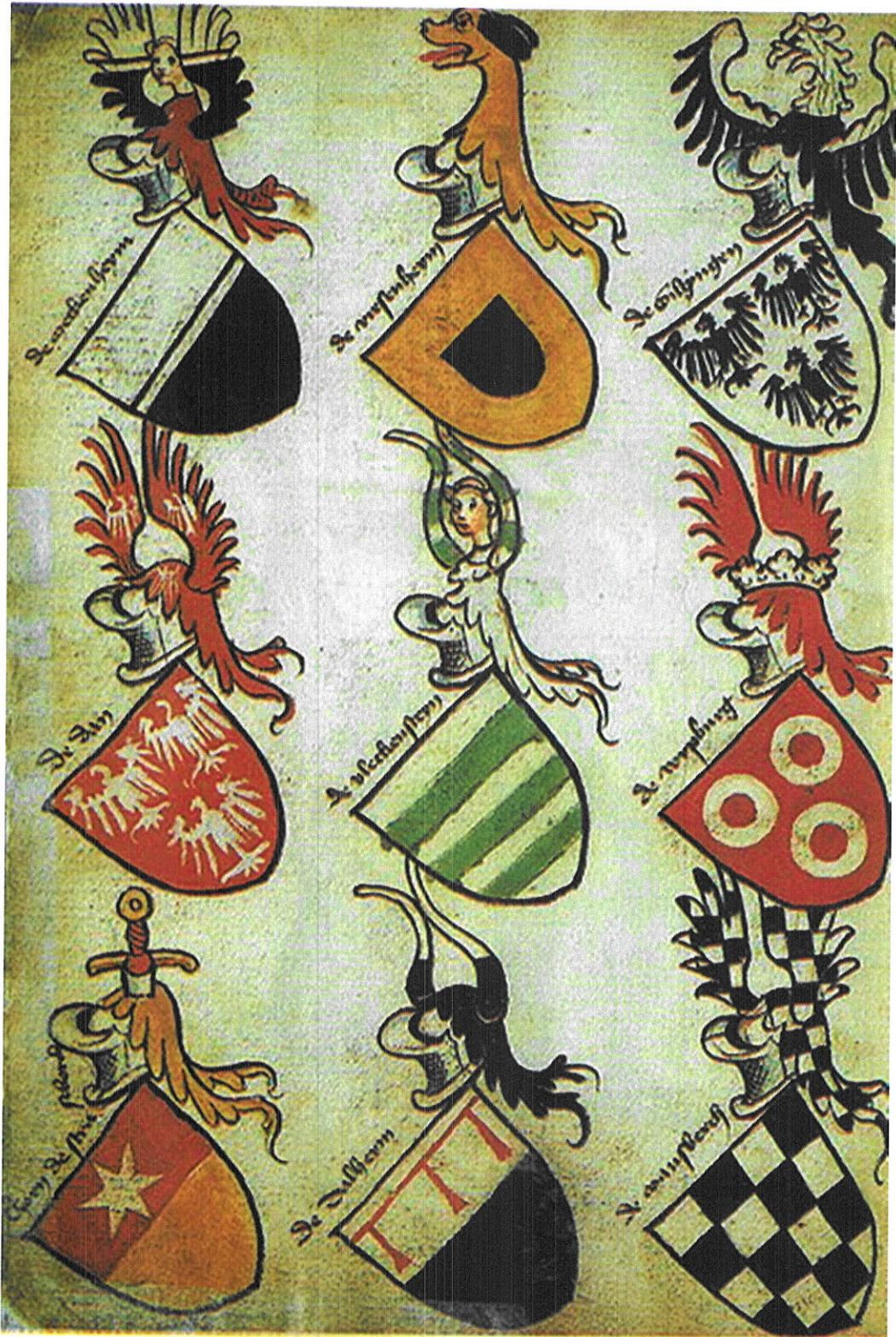

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Mari%C3%A1nsk%C3%A9_Hory_CoA_CZ.png

Znak Mariánských Hor a Hulvák

Blason: Štít rozštěpený; v pravém modrém poli vyniká z rozštěpení korunovaný, zlatě šachovaný orl s vyplazeným jazykem, v levém červeném poli, které jest prostooupeno stříbrným ležatým břevnem, stojí na zelené hoře, která ze spodku štítu vystupuje, vysoký zlatý kříž, ovinutý stříbrnou lípovou ratolestí, která na levé jeho straně z hory vyrůstá; tento kříž jest provázen v lévém hořejším koutě pětihrannou zlatou hvězdou. Štít pak lemován jest zlatou arabeskou.

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Blason>

ERBY Z 15. STOLETÍ

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Hyghalmen_Roll_Late_1400s.jpg

ERB S KOLČÍ PŘILBOU, TOČENICÍ OZDOBAMI A PŘIKRYVADLY

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Wappen_des_Johann_Tscherte.png

ŠTÍT JAKO SOUČÁST ZBROJE

K ODRÁŽENÍ ÚDERŮ A OSOBNÍ OCHRANĚ VOJÁKŮ

DRŽEL SE V RUCE

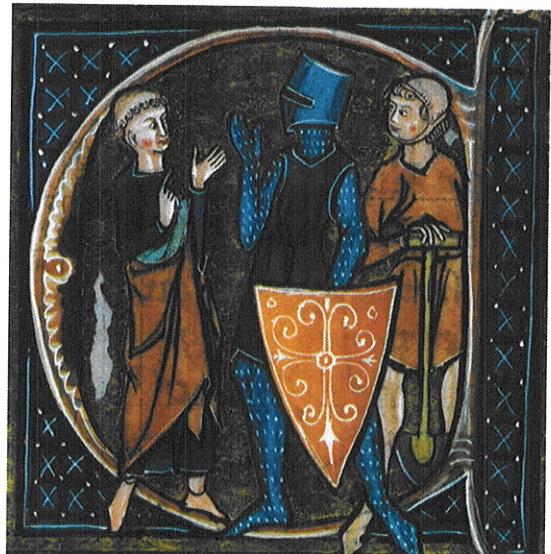
KOVOVÉ, DŘEVĚNÉ, PROUTÍ NEBO ŽELVÍ KRUNÝŘ

ROZDÍLNÁ VELIKOST A VÁHA, NĚKTERÉ CHRÁNILY CELOU POSTAVU
(HUSITSKÁ PAVÉZA)

SOUČÁST VÝZBROJE PĚCHOTY I JÍZDY

I DEKORATIVNÍ FUNKCE – Z MALEB NA
ŠTÍTU SE VYVINUL ERB

S NÁSTUPEM PALNÝCH ZBRANÍ ZTRÁCÍ
SVOU FUNKCI

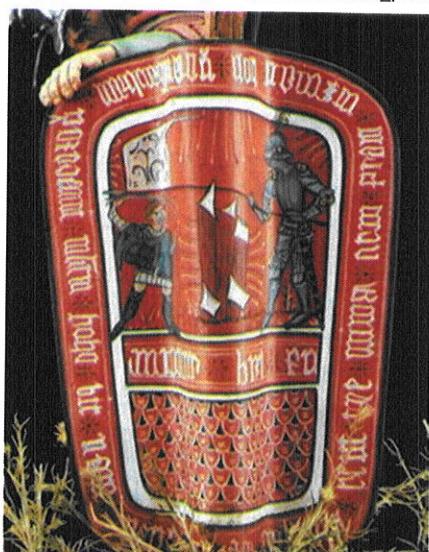

Středověká miniatura zobrazující rytířský štít

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Cleric-Knight-Workman.jpg>

Husitská pavéza z roku 1429

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Ussita_pavese_shield_Prag_Museum_1429.jpg

PŘILBA

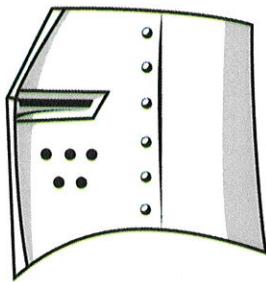
DOPLNĚK ERBU

PODLE NÍ (RESPEKTIVE POČTU) MOŽNO USUZOVAT, K JAKÉ SPOLEČENSKÉ VRSTVĚ DRŽITEL ERBU NÁLEŽEL

V ERBU NEUŽÍVAJÍ ŽENY A DUCHOVNÍ (NEBOJOVALI)

Hrncová přilba

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Helmet_1-2.png

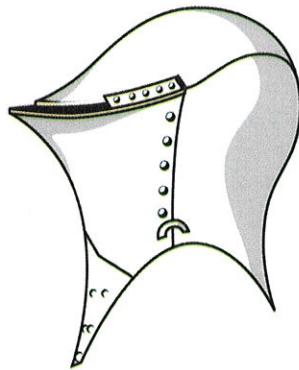
Turnajská přilba

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Helmet_4-1.png

Kolčí přilba

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Helmet_3-2.png

Kolčí přilba s přikryvadly

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Skraiste_3.png

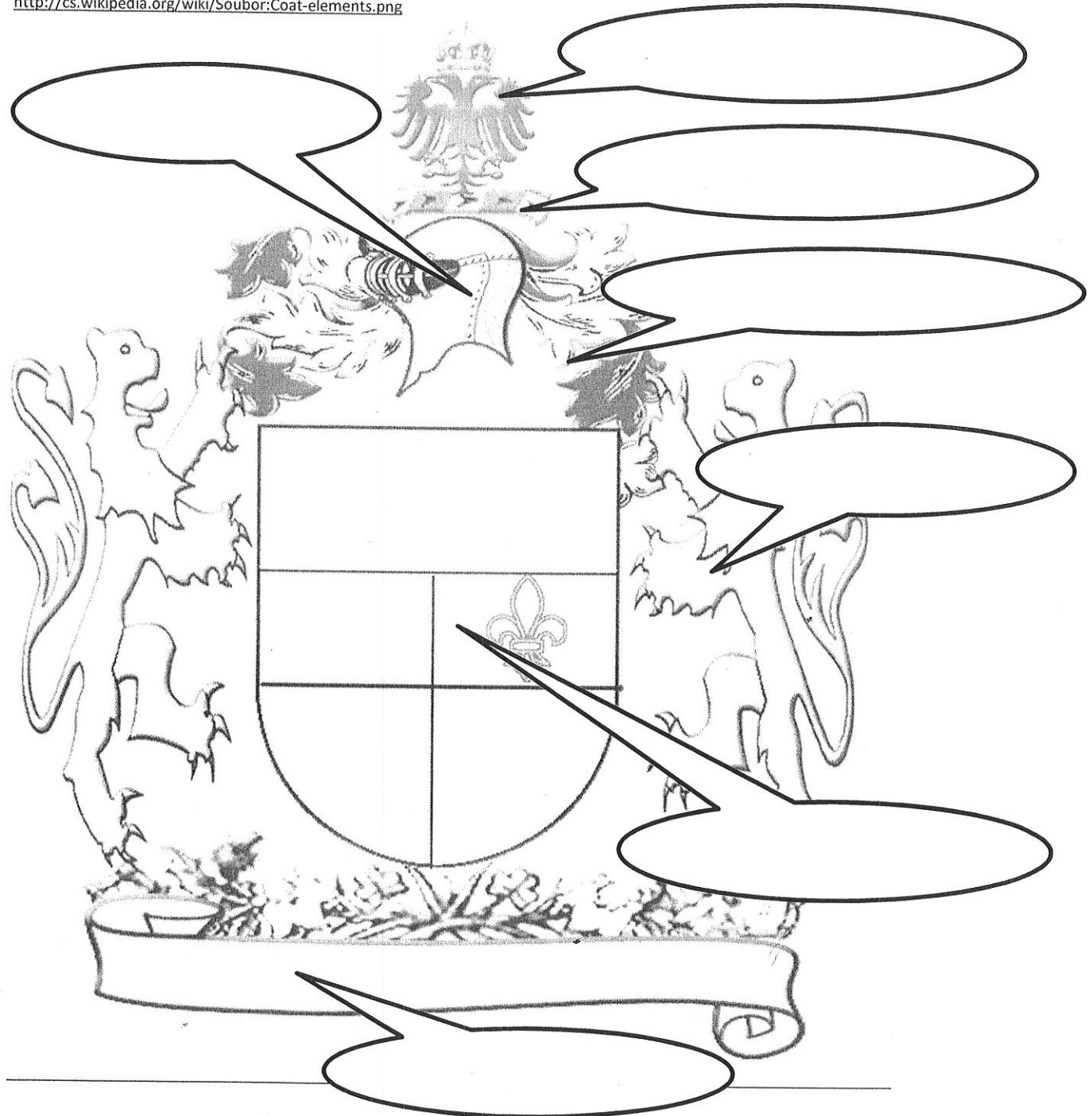
ZNAK MĚSTA VELTRUS

<http://www.veltrusy.cz/phprs/pic/erb.gif>

HERALDICKÉ ČÁSTI ERBU

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Coat-elements.png>

Doplň do bublin název části erbu:

MOTTO

TOČENICE

KLENOT

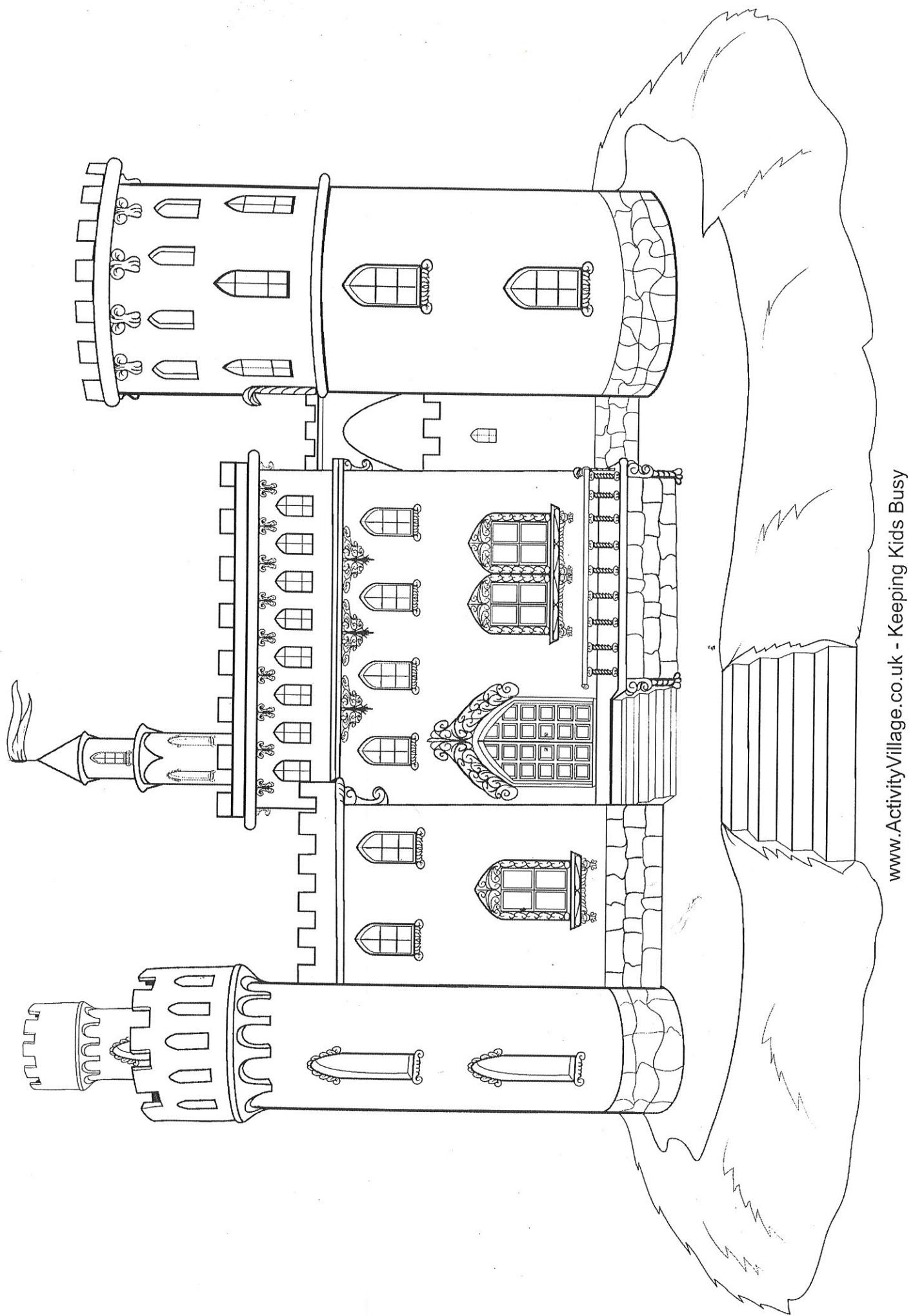
ŠTÍT

PŘILBA

PŘIKRYVADLA

ŠTÍTONOŠ

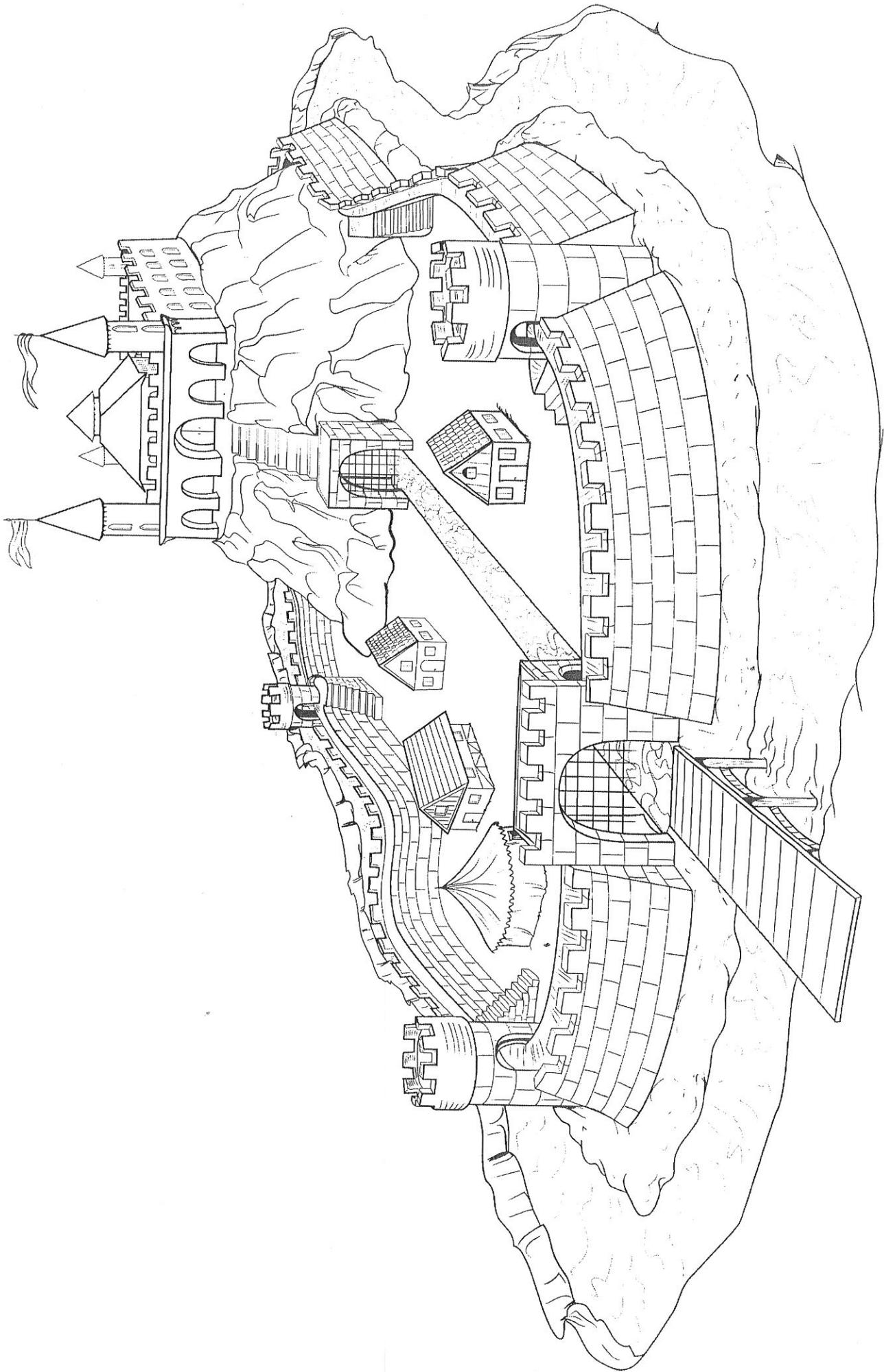

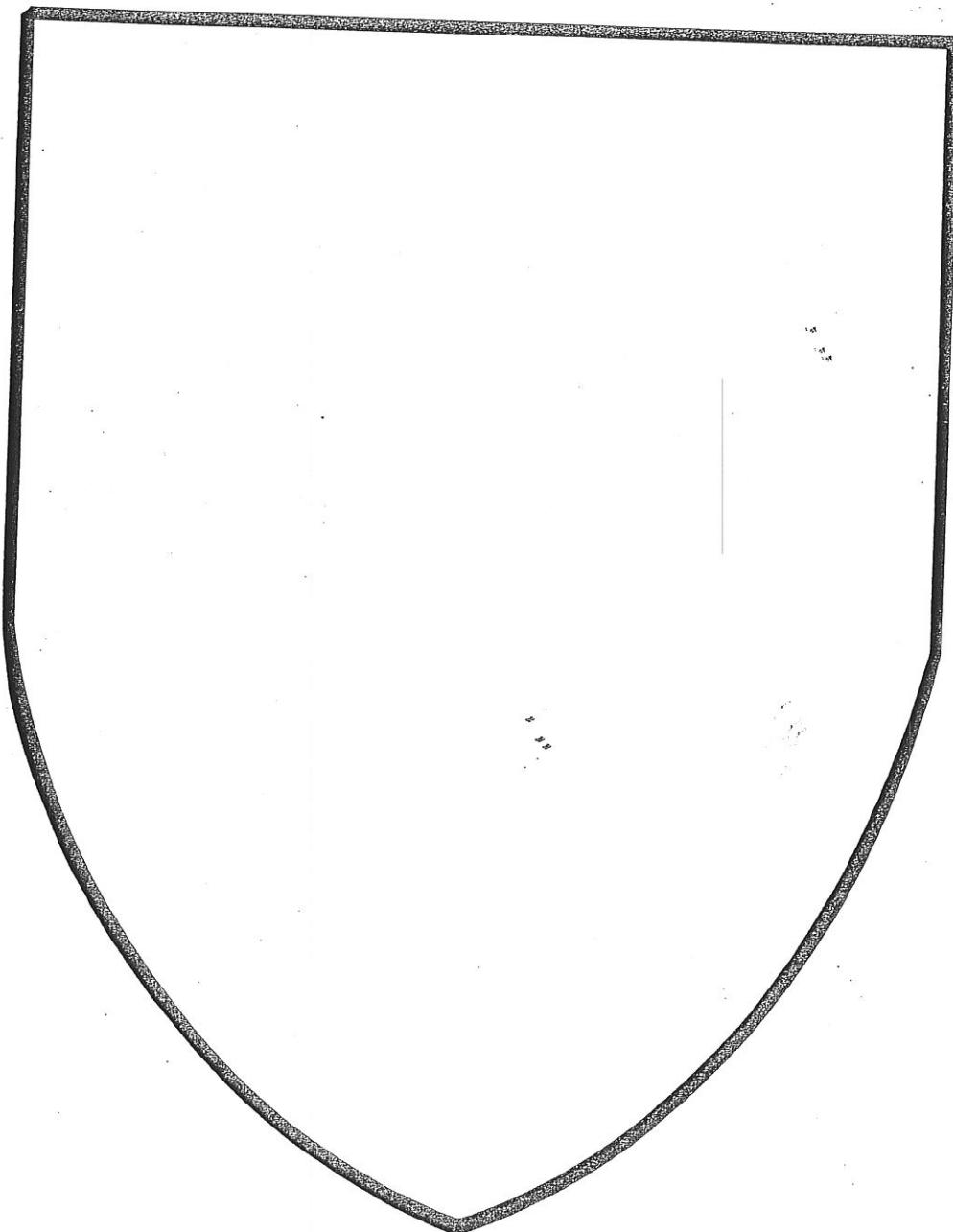

NAVRHNI SI SVŮJ ŠTÍT

- ROZDĚL SI ŠTÍT NA RŮZNA' POLE, KTERA' VYBARVÍŠ KOMBINACÍ NĚKOLIKA BAREV: ČERNA', ZELENA', ČERVENA', FIALOVÁ', ZLATA' NEBO STRÍBRNA'.
- DOPLN ŠTÍT SVÝM SYMBOLEM - MŮŽE TO BYT ZVÍŘE (i VYMYSLENÉ), ČLOVĚK, ROSTLINA i VĚC; NEBO JEJICH KOMBINACE

Príklady rozdělení:

